

Nr 163.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående rätt för sekreteraren i kommerskollegium A. K. Borgström att för uppflyttning i löneklass tillgodoräkna sig viss tjänstgöring; given Stockholms slott den 26 februari 1931.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

D. Hansén.

Utdrag av protokollet över handelsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 26 februari 1931.

Närvarande:

Statsministern EKMAN, ministern för utrikes ärendena friherre RAMEL, statsråden GÄRDE, HAMRIN, VON STOCKENSTRÖM, STADENER, GYLLENSWÄRD, LARSSON, HOLMBÄCK, HANSÉN, RUNDQVIST.

Efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet anför chefen för handelsdepartementet, statsrådet Hansén:

Nu gällande föreskrifter angående bestämmande av löneklass för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk tillhörande den civila statsförvaltningen, vilka från icke-ordinarie befattning vinna befordran till ordinarie tjänst, återfinnas i 11 § i kungörelsen den 6 juni 1925 angående ändrad lydelse i vissa delar av avlöningsreglementet den

22 juni 1921 (nr 451) för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk tillhörande den civila statsförvaltningen, vilken kungörelse trädde i kraft den 1 juli 1925. I nämnda paragraf stadgas bland annat, att om den, som från icke-ordinarie befattning vinner befordran till ordinarie tjänst, innehar sådan anställning i statens tjänst, som i avseende å tjänstgöringens art och omfattning finnes svara mot, vara jämförbar med eller högre än den ifrågavarande ordinarie tjänsten, må för bestämmandet av hans begynnelselönen i denna tjänst och sedermera för hans uppflyttning till högre löneklass tillgodoräknas honom den tid utöver tre år, under vilken han efter fyllda 18 år i en följd innehaft dylik anställning. För samma ändamål, som nyss sagts, må befattningshavare, efter prövning av Kungl. Maj:t i varje särskilt fall, helt eller delvis tillgodoräknas jämväl den tid han utom statens tjänst utfört sådant arbete av direkt allmännyttig beskaffenhet, som i avseende å sin art och omfattning finnes ur det allmännas synpunkt svara mot, vara jämförbart med eller av högre värde än det arbete, han har utfört å befattningen.

Hos Kungl. Maj:t har nu sekreteraren i kommerskollegium August Kryssostomus Borgström anhållit, att för uppflyttning i löneklass i sin sekreterarbefattning i kommerskollegium få, i den utsträckning Kungl. Maj:t kunde finna skäligt, tillgodoräkna sig viss tidigare tjänstgöring i riksdagens statsutskott och hos riksdagens revisorer samt såsom föredragande för hamntaxeärenden i handelsdepartementet. Borgström har därvid uppgivit, att den av honom avsedda tjänstgöringen omfattade i riksdagen 5 år 1 månad under åren 1919—1928 samt i handelsdepartementet 1 år under tiden 1929—1 april 1930 eller tillhoppa 6 år 1 månad. Av tjänstgöringen i riksdagen belöpte 3 år 6 månader 15 dagar å anställning i riksdagens statsutskott som notarie med sekreterargöromål och 1 år 6 månader 15 dagar å uppdrag såsom avdelningssekreterare hos statsrevisorerna.

Av handlingarna i ärendet framgår i övrigt, bland annat, följande:

Borgström, som är född den 15 januari 1888, antogs den 21 november 1916 till amanuens i jordbruksdepartementet, varefter han under tiden den 2 april 1918—30 juni 1926 uppehöll stadigvarande förordnande såsom andre kanslisekreterare samt under tiden därefter till den 13 januari 1928 fullgjorde tjänstgöring till art och omfattning likvärdig med andre kanslisekreterares. I övrigt var han under tjänstgöringen inom nämnda departement förordnad *dels* under år 1917 såsom registrator under 4 dagar och såsom kanslisekreterare under 24 dagar, *dels* under år 1918 före den 2 april såsom andre kanslisekreterare under 28 dagar, *dels* under tiden efter den 30 juni 1926 såsom andre kanslisekreterare under sammanlagt 117 dagar, *dels* under åren 1918—1927 såsom förste kanslisekreterare under sammanlagt 318 dagar, därav 71 dagar med skyldighet att föredraga vissa ärenden, *dels ock* under åren 1920—1927 såsom kansliråd under sammanlagt 128 dagar.

Den 13 januari 1928 förordnades Borgström att tillsvidare uppehålla en extra andre kanslisekreterarbefattning i handelsdepartementet samt innehade i detta departement förordnande — förutom som föredragande i hamntaxeärenden — såsom kansliråd under 1 månad 9 dagar och såsom förste kanslisekreterare under 1 månad 17 dagar.

Den 14 mars 1930 utnämndes han att från och med den 1 april 1930 vara sekreterare i kommerskollegium.

Därjämte har Borgström under tiden maj 1913—mars 1914 samt december 1914—juni 1915 tjänstgjort å Östersysslets domsagas kansli och där under förvaltad domararbete i 44 dagar, varav 2 dagar såsom ordförande i häradsrätt, under loppet av 1916 biträtt dåvarande professorn vid handelshögskolan i Stockholm Albert Kôersner med vissa juridiska spörsmål m. m., under senare delen av år 1915 och större delen av år 1916 tjänstgjort såsom extra föredragande å besvärs- och granskningsbyrå inom pensionsstyrelsen, sommaren 1918 uppehållit förordnande under 6 veckor såsom sekreterare och ledamot av kontrollstyrelsen, från och med september 1920 till och med april 1922 innehållit uppdrag såsom sekreterare i ostkustbanekommittén samt år 1925 tjänstgjort som sekreterare hos de sakkunniga beträffande löneregleringen för befattningshavare vid lantmäterikontoren i länen.

Till följd av remiss har *allmänna civilförvaltningens lönenämnd* den 17 februari 1931 i ärendet avgivit infordrat utlåtande och därvid anfört bland annat följande:

»Vad till en början angår sökandens berörda riksdagstjänstgöring torde allmänna civilförvaltningens lönenämnd få erinra, att Kungl. Maj:t tidigare i tvenne fall meddelat beslut i fråga om tillgodoräkande i lönehänseende av dylik tjänstgöring. I sådant hänseende må följande anföras.

I anledning av en av dåvarande sekreteraren i statskontoret H. K. H. Tottie ingiven ansökan om rätt att för uppflyttning i högre löneklass få tillgodoräkna den tid, varunder han enligt ansökningen bilagd tjänsteförteckning under olika tidsperioder tjänstgjort såsom t. f. sekreterare och ledamot i bankinspektionen, tillförordnat kansliråd, tillförordnad förste kanslisekreterare, notarie i riksdagens statsutskott och sekreterare i ett av riksdagens särskilda utskott, medgav Kungl. Maj:t genom beslut den 27 januari 1922 med stöd av kungörelsen den 7 maj 1920 med vissa bestämmelser angående ålderstillägg för civila befattningshavare i statens tjänst (nr 212) samt avlöningsreglementet den 22 juni 1921 för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk (nr 451), att Tottie finge i fråga om rätt till ålderstillägg vid innehavande befattning, där sådan fråga funnes eljest kunna komma under prövning, samt vid fastställande av löneklass tillgodoräknas en tid av fyra år en månad tio dagar före tillträdet den 1 januari 1921 av befattning såsom sekreterare hos statskontoret.

I anledning av en dåvarande sekreteraren hos pensionsstyrelsen O. G. Ekeroth därom gjord framställning medgav vidare Kungl. Maj:t genom beslut den 19 maj 1922, att Ekeroth finge för erhållande av ålderstillägg respektive placering i löneklass tillgodoräknas den tid av fyra år tretton

dagar, varunder han före tillträdande den 1 januari 1920 av sekreterarbefattning hos pensionsstyrelsen tjänstgjort såsom sekreterare ävensom tillfällig ledamot och byråchef i nämnda styrelse samt såsom notarie i riksdagens statsutskott.

Enär enligt förenämnda kungörelse den 7 maj 1920 allenast sådan tjänstetid må för alderstillägg tillgodoföras befattningshavare, varunder denne i *statens tjänst* utfört arbete, som må anses likvärdigt med eller av högre värde än det, som befattningshavaren har att å innehavande befattning utföra, lärer av Kungl. Maj:ts ifrågavarande beslut få anses följa, att Kungl. Maj:t i de hänseenden, varom här är fråga, dels ansett anställning hos riksdagens statsutskott vara identisk med statstjänst i egentlig mening, dels ock betraktat tjänstgöring såsom notarie hos riksdagens statsutskott jämförbar med sekreterartjänst hos ämbetsverk. I betraktande härav torde jämväl sökandens i nu förevarande ärende, sekreteraren Borgströms anställning såsom notarie hos riksdagens statsutskott böra för det i ärendet omhandlade syftet betraktas såsom statstjänst och jämförbar med hans nu innehavande sekreterarbefattning. Samma torde förhållandet få anses vara beträffande hans tjänstgöring såsom avdelningssekreterare hos riksdagens revisorer, vilken tjänstgöring, såvitt nämnden kan bedöma, torde kunna i allt väsentligt likställas med tjänstgöring såsom notarie hos statsutskottet.

Vad härefter sökandens befattning med hamntaxeärenden inom handelsdepartementet beträffar, torde jämväl detta arbete, enligt vad nämnden inhämtat, hava varit av beskaffenhet att kunna jämföras med de arbetsuppgifter, som åvila honom såsom sekreterare hos kommerskollegium.

Då sökanden före sin utnämning till sekreterare innehade icke-ordinarie anställning i statens tjänst, skulle, i betraktande av vad nu blivit anfört, i fråga om tillgodoräknande av hans föregående tjänstetid bestämmelserna i avlöningsreglementets 11 § 1 mom. och icke samma paragrafs 2 mom. vara tillämpliga. I förstnämnda mom. är emellertid stadgat, att den tjänstetid, som befinnes böra tillgodoräknas, skall hava fortlupit i en följd. Av remissakten framgår, att så icke varit fallet beträffande sökanden. På grund härav och med hänsyn jämväl därtill, att enligt nyssberörda moment allenast tid utöver tre år må kunna komma i fråga, lärer sökanden författningsenligt icke kunna tillgodoföras någon del av tjänstetiden före hans utnämning till sekreterare.

Vid behandlingen av förevarande ärende har emellertid lönenämnden funnit åtskilliga skäl kunna anföras för att sökanden medges undantag från det i 11 § 1 mom. av avlöningsreglementet givna villkoret om tjänstgöring i en följd.

I första hand synes härvid kunna komma i betraktande, att såsom remisshandlingarna utvisa sökanden i sin förutvarande egenskap av icke-ordinarie befattningshavare under en följd av år, fränsett förenämnda tjänstgöring hos riksdagen och inom handelsdepartementet, även i övrigt med goda vitsord fullgjort ett flertal delvis krävande uppdrag inom statsförvaltningen, vilka synas nämnden vara av beskaffenhet att förtjäna avseende för bedömande av sökandens lönefråga.

Härtill kommer, att, enligt vad lönenämnden inhämtat från kommerskollegium, sökandens befordran till ordinarie sekreterare i 24:e lönegraden icke medfört någon ökning i hans förutvarande löneförmåner av statstjänsten utan till och med inneburit en om ock obetydlig löneminskning

till följd av de avdrag för avgifter till tjänste- och familjepensionering, han har att i sin ordinarie befattning vidkännas. Sökanden uppbär sålunda för närvarande, efter avdrag av nämnda avgifter, en månatlig lön — inklusive dyrtidstillägg — av 632 kronor 2 öre, medan hans löneinkomst för månad, därest han kvarstått i sin tidigare innehavda anställning såsom extra andre kanslisekreterare, skulle hava utgått med 636 kronor.

Ett undantag i ovan angivna hänseende för sökanden från bestämmelserna i 11 § 1 mom. av avlöningsreglementet förutsätter riksdagens medverkan. Lönenämnden finner sig kunna förorda, att Kungl. Maj:t i framställning till riksdagen hemställer om medgivande för Borgström att få för placering i löneklass såsom sekreterare i lönegraden B 24 och sedermera för framtida löneklassuppflyttning tillgodoräkna förenämnda tjänstetid av sex år en månad med avdrag av tre år, oaktat sagda tjänstetid icke varit sammanhängande. Vid sådant medgivande skulle sökanden, som vid tillträdande den 1 april 1930 av sin befattning såsom ordinarie sekreterare hos kommerskollegium placerats i 24:e löneklassen, bliva berättigad att från och med nämnda dag åtnjuta lön enligt 25:e löneklassen.»

Statskontoret har den 23 februari 1931 avgivit infortrat utlåtande i ärendet och därvid anslutit sig till vad allmänna civilförvaltningens lönenämnd anfört och hemställt.

Att sådan tjänstgöring hos riksdagens statsutskott, som av sökanden åberopats, bör i förevarande hänseende anses identisk med statstjänst i egentlig mening och jämförbar med sekreterartjänst hos ämbetsverk lärar följa av Kungl. Maj:ts tidigare, av lönenämnden omförmälda beslut i likartade fall. Tjänstgöring som avdelningssekreterare hos riksdagens revisorer anser jag, i likhet med lönenämnden, därvid böra jämsställas med tjänstgöring hos riksdagens statsutskott. Jag delar vidare lönenämndens mening, att sökandens förordnande som föredragande för hamntaxeärenden i handelsdepartementet bör jämsställas med sekreterartjänst hos kommerskollegium. Så vitt angår tjänstgöringens art synes mig alltså hinder icke böra möta mot bifall till den föreliggande framställningen.

Departements-
chefen.

Emellertid hava sökandens ifrågakvarande anställningar icke, såsom förutsattes i 11 § 1 mom. i lönereglementet, innehafts i en följd. Att undantag i förevarande fall göres från denna fordran på sammanhängande tjänstgöring synes mig dock motiverat. Utöver vad lönenämnden anfört till stöd härför torde särskilt böra framhållas, att sökandens anställning i riksdagen varit så sammanhängande som på grund av tjänstens art varit möjligt. Jag finner mig alltså, i likhet med lönenämnden och statskontoret, böra tillstyrka bifall till sökandens framställning.

Som lönenämnden anfört förutsätter ett undantag i nyss angivet hänseende från bestämmelserna i 11 § 1 mom. av avlöningsreglementet riksdagens medverkan. På grund härav hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

Kungl. Maj:ts proposition N: 163.

att sekreteraren i kommerskollegium August Krysostomus Borgström må för placering i löneklass såsom sekreterare i lönegraden B 24 och sedermera för framtida uppflyttning i löneklass tillgodoräkna sig en tjänstetid hos riksdagen och inom handelsdepartementet av tillhoppa sex år en månad med avdrag för tre år, oaktat sagda tjänstetid icke varit sammanhängande.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdde hemställen behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Einar Engelstedt.